GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Gazi
1926
95.yıl

ULUSLARARASI GAZİ SAĞLIK BİLİMLERİ KONGRESİ

Sağlıkta Ortak Gelecek "Teoriden Pratiğe"

15-17 Aralık 2021

PROGRAM VE ÖZET KİTABI

ÇEVRİM İÇİ KONGRE

www.saglikbilimlerikongresi.com

3-6 AYLIK RİSKLİ BEBEKLERDE 'ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ ÇEVREDE AİLE İŞBİRLİĞİ İÇERİSİNDE UYGULANAN DUYUSAL TEMELLİ, AKTİVİTE ODAKLI ERKEN MÜDAHALE PROGRAMI (SAFE)'NIN ETKİNLİĞİNİN İNCELENMESİ: BİR PİLOT ÇALIŞMA

Ramazan Yıldız[1], Ayşe Yıldız[1], Pelin Atalan[1], Sinem Erturan[1], Mustafa Burak[1], Zekiye Başaran[1], Rabia Eraslan[1], Kamile Uzun Akkaya[1], Müşerrefe Nur Keleş[1], İbrahim Murat Hirfanoğlu[2], Kıvılcım Gücüyener[2], Bülent Elbasan[1]

[1]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

Nörogelişimsel açıdan riskli olan bebekler yaşamlarının ilerleyen yıllarında motor, duyusal ve kognitif problemler yaşamaktadır. Bununla birlikte nörobiyolojik araştırmalar, sinir ağlarının ve yollarının etkinliğinin erken müdahalelerle güçlendirilebileceğini düşündürmektedir**.** Dünya çapında Serebral Palsi gibi nörogelişimsel bozukluklar oldukça yaygın olmasına rağmen, yaşamın ilk yılında hızlı beyin gelişiminin ve merkezi sinir sisteminin uyarlanabilirliğinin sağlandığı terapötik yaklaşımlardan yararlanmayı mümkün kılan kanıta dayalı erken müdahale programları hakkında yeterli çalışma yoktur**.** Bu çalışmanın amacı, Serebral Palsi gelişme riski taşıyan bebekler için bir erken müdahale programı olan SAFE programının 3-6 aylık dönemde nörogelişimsel sonuçlar üzerine etkinliğini incelemektir. SAFE Programı, aileyle işbirliği kurarak zenginleştilmiş çevrede uygulanan, duyusal stratejileri içeren aktivite odaklı bireyselleştirilmiş bir yaklaşımdır.

Çalışmaya düzeltilmiş yaşı 3 ay olan nörogelişimsel açıdan riskli 15 bebek dâhil edilmiştir. 6 bebek randomize olarak SAFE programına, 9 bebek ise kontrol grubuna alındı. SAFE grubuna aile işbirliği içerisinde, zenginleştirilmiş çevre ve duyusal stratejileri içeren aktivite odaklı bir tedavi yaklaşımı uygulandı. Kontrol grubuna normal gelişimini destekleyecek şekilde geleneksel fizyoterapi müdahalesi uygulandı. Motor, kognitif ve dil gelişimi değerlendirmek için Bayley-III, duyusal gelişimi değerlendirmek için Dunn duyu profili, nörolojik durumlarını değerlendirmek için Hammersmith Infant Nörolojik Muayene Ölçeği kullanıldı. Değerlendirmeler müdahale öncesi bebeklerin 3. ayında ve müdahale sonrası 6. ayında yapıldı.

Müdahale sonrasında her iki grubta motor, kognitif, dil gelişimi ve duyusal gelişim skorlarında anlamlı bir fark saptandı ($p<0.05$). SAFE grubunda, kontrol grubuna göre motor ve kognitif gelişim skorlarında istatistiksel olarak anlamlı artış görülürken ($p<0.05$), dil gelişimi ve duyusal gelişim açısından gruplar arasında anlamlı fark yoktu ($p>0.05$).

Riskli bebeklere zenginleştirilmiş çevrede aile işbirliği içerisinde uygulanan duyusal temelli, aktivite odaklı erken müdahale programının (SAFE), nörogelişimsel sonuçlar açısından faydalı olabileceği düşünüldü.

Anahtar Kelimeler: preterm, bebek, nörogelişimsel sonuçlar